

ЯК ДОПОМОГТИ ДИТИНІ, ЯКУ БУЛЯТЬ?

Поради батькам

1

НЕГАЙНО ВТРУЧАЙТЕСЬ І
ЗУПИНЯЙТЕ НАСИЛЬСТВО – БУЛІНГ
НЕ МОЖНА ІГНОРУВАТИ

2

ЗБЕРІГАЙТЕ СПОКІЙ І БУДЬТЕ
ДЕЛІКАТНИМИ

3

ЗАПЕВНІТЬ ДИТИНУ, ЩО ВИ НЕ
ЗВИНУВАЧУЄТЕ ЇЇ В ТОМУ, ЩО
ВІДБУВАЄТЬСЯ

4

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО СИТУАЦІЇ
ФІЗИЧНОГО НАСИЛЬСТВА
ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНОГО
ВТРУЧАННЯ З БОКУ БАТЬКІВ

5

ВАЖЛИВО УСВІДОМИТИ, ЧОМУ САМЕ
ДИТИНА ПОТРАПИЛА В СИТУАЦІЮ
БУЛІНГУ

6

СПІЛЬНО З ДИТИНОЮ ШУКАЙТЕ
СПОСОБИ РЕАГУВАННЯ НА БУЛІНГ

7

РОЗКАЖІТЬ ДИТИНІ, ЩО НЕМАЄ
НІЧОГО ПОГАНОВОГО У ТОМУ, ЩОБИ
ПОВІДОМИТИ ВЧИТЕЛЯ ЧИ ДРУЗІВ
ПРО АГРЕСИВНУ
ПОВЕДІНКУ ЩОДО КОГОСЬ

8

ПІДТРИМАЙТЕ СВОЮ ДИТИНУ В
НАЛАГОДЖЕННІ ДРУЖНІХ СТОСУНКІВ
З ОДНОЛІТКАМИ

9

ПОЯСНІТЬ ДИТИНІ, ЩО ЗМІНИ
ВІДБУВАТИМУТЬСЯ ПОСТУПОВО,
ПРОТЕ ВЕСЬ ЦЕЙ ЧАС ВОНА МОЖЕ
РОЗРАХОВУВАТИ НА ВАШУ ПІДТРИМКУ

ОСЬ ЩЕ ПОРАДИ, ЯКІ МОЖУТЬ СТАТИ БАТЬКАМ У НАГОДІ

ВЕДІТЬ ЩОДЕННИК ПОДІЙ

Фіксуйте в ньому кожен епізод булінгу, про який ви дізнаєтеся: що саме сталося, хто був присутній, хто брав безпосередню участь, хто був свідком, що казали і як діяли ті, хто був поруч.

Переконайтеся, що ви запишете все, що переживає ваша дитина, а також дати та час інцидентів. Також запишіть, з ким ви говорили про знущання та як вони планують вирішити проблему. Запишіть факти ваших дій, зустрічей, їх короткий зміст. Такий щоденник допоможе вам утримувати лінію подій і може принести користь на подальших етапах боротьби за права вашої дитини. Адже булінг – це постійне цькування і щоденник покаже, наскільки воно є систематичним.

ВЗАЄМОДІЙТЕ ЗІ ШКОЛОЮ

Керівництво закладу освіти має забезпечувати безпечне, вільне від насильства та булінгу освітнє середовище. Також у освітньому закладі мають проводитися заходи для профілактики та подолання булінгу, надаватися соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які постраждали від булінгу, стали його свідками або вчинили булінг. <http://bit.ly/2QS4cnv>

Тому про проблему цькування та булінгу ви можете говорити з класним керівником дитини, іншими вчителями, соціальним педагогом, шкільним психологом, завучем з виховної роботи і директором.

Часто постраждалі діти зневірюються, втрачають надію, що ситуація покращиться. Але коли їхні батьки проявляють силу, впевненість і готовність захистити, дитину це заспокоює. Найважливіше для дитини – ваша підтримка дитині, рішучість у протидії булінгу та зусилля щоб його зупинити. Ваша готовність продовжувати спілкування зі шкільними посадовими особами повідомляє дитині, що її побоювання справедливі, а її безпека важлива для вас і що дитина вартує вашого часу та зусиль.

СПІЛКУЙТЕСЯ ІЗ ВАШОЮ ДИТИНОЮ, РОЗПИТУЙТЕ ЇЇ

На жаль, діти з різних причин не завжди повідомляють про булінг, але існують певні ознаки, які можуть допомогти зрозуміти, що з дитиною не все гаразд. Про них ми вже писали: <http://bit.ly/2KVJ23Y>

Спілкуючись з дитиною, відкладіть власні почуття та емоції в сторону, сідайте і насправді слухайте те, що говорить ваша дитина. В жодному разі не дорікайте дитині: їй дуже важливо мати поруч близьку людину, яка її підтримує і вміє вислухати. Перепитуйте, щоб впевнитися, що ви правильно зрозуміли, і показати дитині, що ви її чуєте.

Запевніть дитину, що булінг, жертвою якого вона стала – це не її провина. Стати жертвою булінгу – не слабкість, а бути кривдником – не сила. Навіть якщо дитина не відчуває впевненості, заохочуйте її поводитися впевнено.

Поясніть дитині, що в деяких випадках інші говорять гидкі речі, бо хочуть засмутити когось. Тому, якщо ваша дитина певний час не буде звертати уваги та показувати, що їй це не зачіпає, кривдник може зупинитися. Програйте різні сценарії, різні ситуації за ролями і потренуйте відповіді вашої дитини.

Поговоріть про те, що наші голоси, тіла та обличчя надсилають іншим інформацію так само, як і наші слова.

Не дозволяйте булінгу панувати у житті вашої дитини. Допоможіть дитині розвинути нові навички в іншій сфері.

Наприклад, заохотьте її приєднатися до гуртків чи спортивних секцій, театральних чи художніх студій тощо. Це формує впевненість, допомагає тримати проблему в перспективі та подружитися з новими людьми. Не тисніть на дитину в менш важливих сферах. Наприклад, не карайте за неохайну кімнату чи погані оцінки.

РАЗОМ З ДИТИНОЮ ДОЛАЙТЕ НАСЛІДКИ БУЛІНГУ.

Навчіть дитину протистояти знущанню. Обговоріть, як дитина може захиститися, якщо це повториться. Нехай дитина розвиває навички впевненості та налагодження більш здорових дружніх стосунків. Будь-який друг, який знущається над вашою дитиною, є або токсичним другом, або фальшивим другом. Найкраще, якщо ваша дитина знайде нових людей для спілкування.

Також зверніться до школи, щоб повідомити про булінг. Попрацюйте з вчителями та адміністрацією, щоб розробити план безпеки для вашої дитини та попередити нові знущання. І нарешті, якщо у вашої дитини проявляються ознаки виснаження після булінгу: депресія, зниження оцінок чи думки про самогубство, обов'язково зверніться з дитиною до психолога, сімейного лікаря.

ВПЛИВАЙТЕ НА ДІЇ ШКОЛИ ЗАДЛЯ ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ

Міністерство освіти і науки України розробило рекомендації для закладів освіти протидії булінгу <http://bit.ly/2pW04bd>. Згідно з ними, школа має розробляти план заходів, які запобігатимуть і будуть протидіяти булінгу.

Педагоги, психологи та адміністрація школи спільними зусиллями мають інформувати учасників освітнього процесу про форми, причини і наслідки булінгу, заходи запобігання та протидії булінгу, формувати нетерпиме ставлення до насильницької моделі поведінки у міжособистісних стосунках, надавати психолого-педагогічні послуги залученим у булінг.

Отже, ви можете поцікавитися у школі про подробиці плану заходів щодо попередження і протидії булінгу. Якщо у вас є можливості, запропонуйте допомогу в організації з дітьми заходів щодо попередження цькування, залучіть до цього фахівців.

НікВуйчич – відомий оратор, мотиваційний тренер і меценат, людина без рук і ніг за підтримки Міністерства освіти і науки долучився до боротьби з булінгом в Україні. Він провів багато тренінгів для вчителів та учнів, у яких розповів про власну боротьбу з булінгом. Запрошуємо переглянути це відео спільно з вашими дітьми та учнями <http://bit.ly/33uQ2LY>

Про безпечне освітнє середовище, його ознаки та принципи, батьки та педагоги мають змогу прочитати у методичному посібнику “Кодекс безпечного освітнього середовища” <http://bit.ly/2L719UZ>

В ЖОДНОМУ РАЗІ НЕ НАМАГАЙТЕСЯ НАПРЯМУ АБО ТЕЛЕФОНОМ СПІЛКУВАТИСЯ З БАТЬКАМИ КРИВДНИКІВ ВАШОЇ ДИТИНИ

Зазвичай у батьків виникає таке бажання, але фахівці не радять так робити. Найчастіше таке спілкування несе негативні наслідки і для вас, і для дітей та дуже рідко розв’язує проблему.

Якщо ваша дитина стає жертвою кривдника, ви, природно, хочете зробити все можливе, щоб припинити знущання. Особливо, якщо ви особисто знаєте батьків булера, вам може здатися, що найкраще – вирішити питання безпосередньо з ними. У цій ситуації батьки постраждалого відчувають, що дзвонити батькам кривдника – найкращий спосіб дій. Розмова з батьками кривдника може принести вам полегшення та відчуття активних дій і зусиль для допомоги дитині. Але це, радше, допоможе вам зорієнтуватися в ситуації, ніж допоможе дитині. Іноді це може погіршити ситуацію.

Ви можете не отримати потрібного результату. Рідко батьки реагують так, як ви сподіваєтесь, і лишаються спокійними, якщо ви розкажете їм про погану поведінку їхньої дитини. Якщо ви маєте намір зателефонувати батькам хулігана, будьте впевнені, що ви готові до негативної реакції. Бо батькам потерпілої дитини важко втримати власні емоції, та не висловлювати негативне ставлення до батьків кривдника та її дитини. Зазвичай такі розмови завершуються сваркою.

Багато батьків припускають, що як тільки вони зателефонують батькам кривдника, то ситуація для їхньої дитини покращиться. Проте насправді, проблема ніколи не вирішується відразу. А отже, може з’явитися відчуття, що ви зовсім не наближаєтеся до розв’язання проблеми.

Це може зіпсувати ваші стосунки з батьками кривдника. Більшість батьків схильні захищати своїх дітей і часто дуже важко визнають, що їхні діти можуть бути менш, ніж ідеальними.

Це може посилити проблему (як для вас, так і для вашої дитини). Часто, після того, як батьки починають впливати на кривдника, він може посилити свої негативні дії на адресу вашої дитини. Крім того, батьки булера можуть самі почати поширювати чутки чи плітки щодо вас чи вашої дитини, щоб відвернути увагу від поганої поведінки своєї дитини. Більше того, деякі батьки можуть брати участь у булінгу, а іноді навіть у кібербулінгу.

Коли ви берете на себе керівництво і прямуєте до батьків булера, ви забираєте частину сили своєї дитини. Намагаючись виправити ситуацію таким чином, ви можете завадити дитині рости та вчитися. Важливо не посилювати відчуття дитини, що вона жертва. Натомість, краще озброїти дитину ідеями для усунення негативного впливу. Наприклад, зробити мозковий штурм про те, як вона може реагувати наступного разу, коли зіткнеться із ситуацією булінгу, та забезпечити її ідеями, як в майбутньому впоратися із ситуацією.

АРГУМЕНТОВАНО СПІЛКУЙТЕСЯ ІЗ ВЧИТЕЛЯМИ, ШКІЛЬНИМ ПСИХОЛОГОМ, АДМІНІСТРАЦІЄЮ ШКОЛИ

Вас сприймуть серйозніше, якщо звернувшись до школи, ви зможете назвати конкретні дати та час, коли відбувався булінг. Вас з більшою ймовірністю слухатимуть, якщо ви розкажете, що обіцяли зробити інші і що не вдалося зробити.

Насамперед зверніться до вчителя вашої дитини, щоб з'ясувати, чи знає він про булінг, та як бачить ситуацію. Вислухайте точку зору вчителя і його думку, як вирішити ситуацію.

Порадьтеся з представниками психологічної служби. З'ясуйте, як вони планують впливати на ситуацію.